

י"ח אדר ה'תש"פ		כניסת שבת	יציאת שבת
ירושלים	17:10	18:23	
ת"א	17:25	18:25	
חיפה	17:16	18:24	
באר שבע	17:28	18:26	

אירליו של צחוק

פרשת "כי תשא" (שבת פרה)

פרשת השבוע פותחת בסדרת ציוויים והוראות המשלימים את צו הקמת המשכן, ובראשה עומדת פרשת שקלים, המפרטת את חובת הציבור להרים תרומת מחצית השקל לעבודת אוהל מועד לכפר על נפשתיכם.

"כִּי תִשָּׂא אֶת-רֹאשׁ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, לִפְקֻדֵיהֶם, וְנָתַנוּ אִישׁ כֶּפֶר נַפְשׁוֹ לַה', בְּפֻקְדֵי אֹתָם; וְלֹא-יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף, בְּפֻקְדֵי אֹתָם. זֶה יִתְּנוּ, כָּל-הָעֶבֶר עַל-הַפְּקֻדִים--מִחֻצֵי הַשֶּׁקֶל, בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: עֶשְׂרִים גֵּרָה, הַשֶּׁקֶל--מִחֻצֵי הַשֶּׁקֶל, תְּרוּמָה לַה'." (ל', י"ב-י"ג)

ופרש רש"י: "הראה לו כמין מטבע של אש, ומשקלה מחצית השקל, ואומר לו כזה יתנו:"

ויש לשאול: מדוע נצטוו בני ישראל לתת מחצית השקל בלבד? ומדוע היה על הקב"ה להראות למשה מטבע של אש דווקא?

עונה על כך הרב **אברהם שמואל בנימין סופר** זצ"ל בספרו 'כתב סופר', שמשה תמה: הרי תרומת מחצית השקל נועדה לכפר על עוונות העם, ואם כך, מדוע יש להביא רק מחצית השקל המסמל חצי כפרה, ולא יזכו להביא מטבע שלם המסמל תיקון שלם?

על כך השבו הקב"ה, בהראותו לו מחצית השקל של אש – שהיא המחצית השנייה המשלימה את מחצית השקל שנותנים בני ישראל, ורמז לו, כי אין אדם יכול להשלים את פעולותיו בעצמו בלא סיוע של הקב"ה. אדם בעצמו אינו יכול לפעול מאומה! גם תשובה וחזרה למוטב זקוקות לסיוע מהקב"ה. ישראל יתנו מחצית השקל, והקב"ה בראותו את כוונתם הטהורה, יסייע בידם להשלים את כפרתם.

ומדברים אלה ניתן גם ללמוד, שדי שישאל יעשו מחצית הדרך בכוונה שלמה וטהורה, והקב"ה יסייע בידם להשלים את כוונתם ככתוב: "פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם".

האדם צריך לעשות את ההשתדלות הראשונה, כפתחו של מחט, את הצעד הראשון, ולאחר מכן הקב"ה שולח סיעתא דשמיא, ונפתחים לפניו שערי שמים, כפתחו של אולם.

ומודע הראהו מטבע של אש דווקא? מסביר רבי **אלימלך מליניץ נֶסֶק זיע"א** (יום ההילולה השבוע ביום שלישי כ"א באדר), כי במעשה זה רמז הקב"ה על ההתנהגות הראויה בממון; שתי תכונות לאש: לשרוף ולהשמיד, מחד גיסא. לחמם ולהביא תועלת, מאידך. אף הכסף, אם ח"ו נוהגים בו שלא כהוגן – כנגד הדרכת התורה, ביוהרה ובחסור אמפתיות לזולת, עלול הוא להזיק ולהביא על בעליו רֶשֶׁף אֵשׁ; אולם, אם נוהגים בו כשורה, בצדקה ובגמילות חסדים בלב שלם – הדבר מחמם את הלבבות בן איש לרעהו - מצווה המגיע עד כיסא הכבוד.

ו**כתב בעל הטורים**: "וְנָתַנוּ אִישׁ כֶּפֶר נַפְשׁוֹ לַה', בְּפֻקְדֵי אֹתָם,"; שאת המילה **"וְנָתַנוּ"** אפשר לקרוא ישר והפוך, גם מימין לשמאל וגם משמאל לימין. דבר זה מלמד אותנו, כי כל מה שאדם נותן – בין אם עזרה לזולת, חינוך, מילה טובה, עצה טובה או צדקה - בסופו של דבר הכל חוזר אליו ואינו חסר מאומה.

מסופר על ר' משה ויטנברג שהיה עשיר גדול ונדבן נודע לצדקה. שום עני או נזקק שהתדפק על פתח ביתו לא יצא ריקם מלפניו.

פעם אחת בא אליו יהודי דל ואביון ושפך לפניו את ליבו השבור: בתו הגיעה לפרקה, ולאחר חיפושים רבים נמצא לה סוף-סוף חתן הגון ומתאים. אלא שאין בידו פרוטה לפרוטה.

נגעו הדברים לליבו של ר' משה. מיד הוציא מכיסו את מלוא סכום ונתנו לאבי הכלה. "רק דבר אחד אבקש ממך", הוסיף ר' משה בחיך, "אל-נא תשכח להזמין אותי לחתונה". האב המאושר לא היסס לרגע. "בשבעה!", זרק, "אזמין אותך לחתונה".

מועד החתונה התקרב, ובגלל רוב הטרדות הכרוכות בהכנות לקראתה נשתכחה מן האב התחייבותו לר' משה – בשבועה – להזמין לחתונה.

ליל הכלולות הגיע. המחותנים וקרובי-המשפחה משני הצדדים הגיעו. גם הידידים והמכרים באו, מקרוב ומרחוק. הכול כבר היה מוכן ומזומן לקראת החופה. והנה, רגע לפני החופה התעלף אבי הכלה והשתטח מלוא קומתו ארצה.

מבהלים מיהרו הקרובים לעורר את אבי הכלה מעלפוניו ולהגיש לו כוס מים. אך פקח זה את עיניו ומיד פרץ בבכי. כל הניסיונות להרגיעו עלו בתוהו. הוא בכה בכי סוער שלא נגמר.

הביטו בו המוזמנים בדאגה מהולה בתימהון. במיוחד נבוכו הורי החתן וקרוביו מההתפתחות הבלתי-צפויה. "מי יודע", החלו מתלחשים ביניהם, "שמא אינו מאוזן בנפשו ומיקח-טעות יש כאן!".

הכניסו את האב לחדר צדדי. גם הרב נכנס אחריו, לדובבו ולנסות לסלק את המועקה שבלבו. לאחר שרנגע מעט סיפר לרב על טוב-ליבו של ר' משה ויטנברג ועל מעשה החסד שעשה עמו. "את מלוא הסכום נתן לי ורק בקשה אחת קטנה ביקש – להזמינו לחתונה", חזר האב וגעה בבכי. "נשבעתי לו שכך אעשה, והנה עברתי על שבועתי!".

"אל דאגה", הרגיעו הרב, "דבר לא אירע. הבה נלך עתה, כל הקרובים והמוזמנים יחדיו, אל ביתו של ר' משה ונזמין אותו לחתונה. אף-על-פי שלא הוזמן בעוד מועד, ללא ספק יתרצה ויבוא".

ואמנם, המוזמנים כולם – ובראשם אבי הכלה והרב – יצאו לעבר ביתו המפואר של ר' משה, ששכן במרכז העיר והיה מוקף חומה נעולה בשער ברזל כבד. בהגיעם לביתו מצאו כי השער נעול מבפנים וחדרי הבית אפלים, חוץ מאגף אחד שנותר מואר. הדבר עורר תמיהה משום שעדיין הייתה שעת ערב מוקדמת.

אחד הצעירים שבחבורה דילג מעל השער ונכנס פנימה. אחר-כך פתח את השער מבפנים ואיפשר לכל המוזמנים להיכנס גם-כן. ועוד דבר עורר פליאה רבה – דלת הבית הייתה פתוחה לרווחה, כאילו עזב מישהו את הבית בחופזה ושכח לסוגרה. נכנסו הרב ואבי הכלה פנימה, ואחריהם יתר המוזמנים. הגיעו עד החדר היחיד שממנו בקע אור ולתדהמתם גילו את בעל-הבית מוטל על הרצפה, כפות בידיו וברגליו, ופיו סתום בסחבה. התירו את ר' משה מכבליו וסייעו לו לקום על רגליו. הוא היה נסער כולו. "כמו מלאכים משמים באתם!", מלמל, "מלאכים משמים!"

בתוך-כך התברר כי כנופיית שודדים פרצה אל הבית, נעלה את שער החצר מבפנים והתנפלה על ר' משה. לאחר שכפתוהו בחבלים נטלו השודדים מכיסו את המפתח לכספת הכבדה והחלו מרוקנים אותה מיתכונות – סכום עצום של כסף. הגנבים התנהלו בנחת ובשאננות, בידועים כי אין בבית איש מלבד ר' משה עצמו, וכי שער הכניסה לחצר נעול מבפנים. הם לא ציפו שמשהו יפריע להם בביצוע מלאכתם. אלא, כששמעו קול המולה מכיוון השער, נבהלו. מחשש להיתפס, מיהרו לנטוש את שללם ונמלטו בחופזה מצדו האחורי של הבית.

"אילולא הגעתם עכשיו", אמר ר' משה לאבי הכלה ולכל הניצבים סביב, "הייתי מאבד חלק ניכר מרכושי וייתכן שגם את חיי".

לאחר ששבה אליו רוחו והוא התאושש מהחוויה הקשה שפקדה אותו, הצטרף ר' משה אל הקהל הרב ויחדיו הלכו הכול לשמח את החתן והכלה.

לא חלפו ימים רבים, ור' משה שחש חוב עמוק להודות לה' על שהציל את חייו ורכושו, ביקש להקדיש את כל כספו למטרה מיוחדת של צדקה. בשנת תרמ"ה הוא הקים בכספו שכונה חדשה, לא-הרוחק משכונת מאה-שערים. בשלב ראשון הקיפה השכונה שלושים ותשע דירות. את הדירות השכיר בכסף מועט לתושבים העניים, וכל הכנסותיו מהשכירות הוקדשו למימון מוסדות צדקה וחסד. בדרך זו סייע לעוד ועוד מעניי ירושלים. השכונה שהקים ר' משה ויטנברג קרויה עד היום – 'בתי ויטנברג'.

בחלקה השני של הפרשה, מתארת התורה את האירועים שהתרחשו עם סיום שהותו של משה בהר סיני.

כשעלה משה רבנו להר סיני לקבל את התורה, הוא שהה שם ארבעים יום וארבעים לילה ולמד את התורה מפי הקב"ה: "וַיָּבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעָנָן, וַיַּעַל אֶל-הָהָר; וַיְהִי מֹשֶׁה, בְּהָר, אַרְבָּעִים יוֹם, וְאַרְבָּעִים לַיְלָה." (כ"ד, י"ח). ובהמשך נכתב: "וַיְהִי-שָׁם עִם-ה', אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה--לֶחֶם לֹא אָכַל, וּמַיִם לֹא שָׁתָה; (ל"ד, כ"ח)

אומר המדרש (שמות רבה פרשה מ"ז, ז): משל למלך שאהב את הממונה על אוצרותיו, ולפיכך קבע לו זמן מסוים שבו הוא ראשי לטול לעצמו דינרי זהב. באותו זמן, מרוב שמחתו, לא אכל הממונה ולא שתה, אלא עסק היה באיסוף אוצרות זהב בלבד, וכשהתעייף אמר: אם אישן – אפסיד את כל האוצרות! כך משה, שמח כול כך, לא אכל ולא שתה. וכשגופו העייף ביקש לישון, אמר משה: אם אישן אפסיד, שהרי לא קצב לי הקב"ה אלא ארבעים יום בלבד.

בהיבא את מדרש זה, מנסים חז"ל ללמדנו, שאלו לא האדם ההתנחל באדישות בעולם הזה, ושניתן לנו זמן קצוב וצר מאוד. עלינו להכין צידה לדרך, ומי שמרגיש שהעולם הזה הוא זמני וארעי, קל לו יותר להתגבר ולחטוף מצוות ומעשים טובים. ההכרה וההרגשה הזו של הזמניות החולפת מועילה והכרחית לא רק לאושר הצפון של העולם הבא, כי אם גם מחלצת את האדם מכל העניינים שהוא מייחס להם ערך רב בעולם הזה, בחושבו כי "עוד גדול היום" - ימי חייו עלי אדמות, ואם ניצח בעניינים אלו יהיה מאושר. אך לא כך הוא, ואיית החיים מנקודת מבט זו מצמצמת את דעתו של האדם ומטפחה עליו כל מיני צרות ולבטי סרק. רק הכרת המהות של "היום הקצר" מרחיבה את דעתו של האדם להשתחרר מדאגות וצרות, שלא כדאי אפילו לשים לב אליהם, ולתת את דעתו למהות החיים.

לאחר ארבעים יום, משה מקבל מהקב"ה שני לוחות אבן עליהם כתובים ב"אצבע אלוקים" את עשרת הדברות ופונה לרדת מהר סיני. העם הממתנינים למרגלות ההר זמן רב, החלו לחשוש לגורלו של משה. בעידוד קבוצת ערב-רב שנספחה לישראל ביציאת מצרים, נקהל העם על אהרון בבקשה:

"וַיִּרְא הָעָם, כִּי-בָשַׁשׁ מֹשֶׁה לְרִדְתּוֹ מִן-הָהָר; וַיִּקְהַל הָעָם עַל-אַהֲרֹן, וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוֹם עֲשֵׂה-לָנוּ אֱלֹקִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ--כִּי-זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלֵנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם, לֹא יָדַעְנוּ מַה-הָיָה לוֹ." (ל"ב, א')

מה ראה העם? כתוב בגמרא (שבת, פ"ט ע"א), שבא השטן וערבב את העולם, הביא חושך ואפלה, והיו הכל נבוכים. הסביר הרב יוסף יוזל הורוביץ (הסבא מנובהרדוק) זצ"ל, שזהו כוחו של השטן: להגיע ברגע של רפיון ולהביא לערפול המוחות, לצריר דמיונות כוזבים, ובכך ולגרום לאדם החלטי החלטה פזיזה – ככה נעשה העגל. אילו היו ישראל ואומרים: אין מה למהר, נמתין עוד יום אחד ונראה – היו ניצולים מן החטא.

ומכאן נלקחה האמרה: "החיפזון – מן השטן", והמתניות מצילה מן החטא, נחכה רגע – אל נברח מהמצווה עלינו ונצטל מן העבירה.

משלחת מטעם קהילת מיינץ בראשות רב העיר רבי מאיר להמן זצ"ל, עמדה להפיגש עם ראש ממשלת גרמניה בקשר לנושא ציבורי חשוב. הפגישה נקבעה לשעה 11 לפנה"צ. על מנת להגיע בזמן, היה על חברי המשלחת לצאת ברכבת המהירה של השעה 8:54 בבוקר. כאשר התכונן הרב לצאת לתחנת הרכבת שמע לתפע קול זר מחדר המתנה: "אני רוצה לדבר עם הרב באופן דחוף!" "לא תוכל לדבר כעת עם בעלי" - השיבה הרבנית - "הוא נוסע ויחזור מחר". "אי אפשר לדחות את הענין עד מחר!" - התעקש הזר - "זהו עניין של פקוח נפש, חיי אדם מוטלים על כף המאזנים!" כששמע הרב את המלים האחרונות פתח מיד את הדלת, והכניס את האיש: אדם בגיל השיבה. עם בגדים אפורים וזקן לבן. הלה התפרץ בקול רם: "אדוני! הצל נא נפש! הצל חיי איש הנתונים בסכנה!"

"כמובן שאעשה כל מה שביכולתי להציל חיי איש" ענה הרב. "רבי, האם מעלת כבודו מכיר אותי?" - שאל הזקן. "לצערי לא". "כיצד אין כבודו מכיר אותי? האם לא ראה אותי בבית הכנסת, בשנה שעברה, בשבת שובה?" "אינני זוכר" - ענה הרב. "אין כבודו זוכר אותי, אבל אני זוכרו היטב. הוא דרש אז לפני הצבור. זכור אני היטב את כל דרשתו על הפסוק...". "אבל, ידידי הפסיק הרב את שטף דבורו "רצית לומר לי איך עלי להציל חיי אדם!" "כמובן אגיד לו זאת תיכף. אולם כבודו דרש אז יפה מאד. הייתי נרגש, עד כי דמעות זלגו מעיני. בבואי לביתי חזרתי על דרשתו מלה במלה. אכן, חוננתי ברוך השם בזיכרון טוב. האם רוצה כבודו שאחזור עכשיו על כל דרשתו?"

כפי שכבר הבחנתם מדובר בטרחה שתופס את הרב בשעת בוקר לחוצה, ואינו חדל לפטפט. מקודם צעק "פיקוח נפש", אך כעת עומד מלוא הזמן לרשותו! הרב הבין שהזקן לא מתכוון לעזוב אותו לנצח. הוא הזכיר לו את מטרתו בואו, וביקש לשמוע באיזה פיקוח נפש מדובר. "כן, כבודו צודק" השיב "לא אעכב אותך יותר מכפי הצורך. אך, כשנוכר אני באותה דרשה, כמה יפה היתה!" הרב (בנחרצות!): "אעזוב אותך כאן ואסע אם לא תאמר לי מיד מה רצונך ממני!" הזקן (בהשתאות): כבודו רוצה לעזוב אותי ולנסוע, בשעה שהוא יכול להציל נפש אדם?!"

סוף סוף נכנע הזקן: "נעבור לענין!" ופסק. ואז התחיל לספר כיצד התחתן למזל טוב לפני 30 שנה, ואיך חי עם אשתו עליה השלום עד שהלכה לעולמה לפני 6 שנים. בשלב זה חזר להתפייט: "אהה, רבי. אהה, רבי. היתה זו אשה טובה וצנועה, שאין כמוה..." הרב הציץ בשעונו והבחין שהוא עומד לאחור את הרכבת. קם ממקומו וניגש אל הדלת. בתגובה רץ הזקן ונעמד בפתח. "אדוני הרב, אסור לו לנסוע. נא לא לשכוח, שעל כבודו להציל חיי אדם!" "אבל" התחנן הרב "אינני יכול להבין מאומה מדבריך. מה לי ולאשתך המנוחה? את הייתה כבר לא אוכל להציל!". הישיש התחנן בכזו רצינות, שגרמה לרב להתיישב על מקומו ולבקש מהרבנית להזמין עבורו כרכרה מהירה שתוביל אותו לתחנת הרכבת.

זה יעלה יותר, אבל הוא גם יגיע מהר יותר. המשיך הזקן ללהג על נושאים רבים, אך בניי לבניי הלכה, נשזרה הסיבה לשמה הגיע: בעבר כיבדו אותו לשמש כסנדק אצל נכדו, אך התינוק נפטר רח"ל. כעת מכבדים אותו שוב בסנדקאות, והוא שואל האם הסכמתו לשמש כסנדק לא עלולה לסכן את חיי הנכד הנוסף? לשם כך הוא הגיע לרב, מסיבה זו הטריד אותו, ולכן צעק שוב ושוב שמדובר ב"פיקוח נפש!"

"אל תקבל את הסנדקאות!" פסק הרב והחל לצעוד. התחנן: "עוד מילה אחת! איזה שם נקרא לילד, האם לקרוא לו משה, בשם אביו זקנו, כפי שרצינו לקרוא בשם התינוק המת?" גם אם רצה הרב להמשיך בדרכו, לא יכל. הזקן תפס בכנף מעילו. "שב נא!" פקד הרב וכנף המעיל נשטט. הרב ירד את המדרגות בריצה, ותוך כדי כך צעק: "רוצה אתה בשם? בנימין, גבריאל, אריה, זאב, צבי וכיוצא באלה!" הוא קפץ לכרכרה והבטיח לעגלון תשלום כפול אם יספיק את הרכבת המהירה.

בתחנה התפרץ הישר אל הרציף - כדי לשמוע מקרוב את צפירת הרכבת שעוזבת את התחנה. "עמדתי נדהם במקומי" שחזר הרב לאחר מכן "מה יחשוב עלי ראש הממשלה, אם לא אתייצב בשעה הקבועה? והלוא אני הייתי צריך לשמש דובר של המשלחת!..." רכבת נוספת הייתה אמורה לצאת רק בשעה 11. בלב חמוץ פנה לשוב הביתה, ואז גילה מולו את שני נציגי הקהילה הנוספים. גם הם לא נסעו כאשר הבחינו שהרב נעדר. סיכמו השלושה לשוב אל התחנה בשעה 11.

כאשר נפגשו שוב בתחנה, גילו רציף הומה מהמון רועש ונרגש. קרה אסון מחריד: הרכבת המהירה בה רצו לנסוע בבוקר, התנגשה בדרך ברכבת אחרת... ישנם עשרות הרוגים ופצועים!

"אכן צדק הזקן" סיכם הרב את סיפורו המדהים "היה זה ענין של פיקוח נפש. של הצלת חיי אדם... של הצלת החיים שלי..." כעבור שנה הזמינו את הרב לסדר קידושין בעיירה קטנה. בראש הנאספים עמד הזקן. משראה אותו הכריז: "רבותי! זהו האיש שהציל את חיי נכדי". הוא רמו לאשה שניגשה אל הרב, ובידה ילד קטן. "אדוני הרב" סיפר הזקן "זהו נכדי בנימין גבריאל אריה זאב צבי". הרב תמה: "למה קראתם לו בכל כך הרבה שמות?" והזקן לא הבין: "הלוא אדוני הרב בעצמו ציווה כך!" ואז נזכר הרב ברשימת השמות שהוא הפריח באוויר רק כדי להיפטר מהזקן הטרדן. הזקן שבזכות הסבלנות כלפיו ניצלו חיי הרב.

"וַיֵּשֶׁב ה' עַל-פְּנֵי, וַיִּקְרָא, ה', ה', אֶל רְחוּם וַחֲנוּן--אֶרְךָ אֲפִים, וְרַב-חֶסֶד וָאֱמֶת. נָצַר חֶסֶד לְאֲלֹפִים, נִשָּׂא עֹן וְפָשַׁע וַחֲטָאָה; וַיִּנְקֵה, .." (ל"ד, ז')

אמר ה"תולדות יעקב יוסף", יש לפרש על דרך הרמז: כשעומד בתורה או תפילה יחשוב שהוא לבדו עומד לפני ה" ולא יחשוב להתפלל או ללמוד בשביל ששני אדם יראו אותו לומד ומתפלל ויתגאה עי"י כן, אלא יהא בעיניו כאילו אין איש בביהכ"ס מלבדו וזהו "ואיש לא יעלה עמך", רוצה לאמר, כשאתה עולה במחשבתך אל אביך שבשמים שאתה עוסק בתורה ותפלה, לא יעלה איתך שום איש במחשבתך אז.

"וַיֵּשֶׁב ה' עַל-פְּנֵי, וַיִּקְרָא, ה', ה', אֶל רְחוּם וַחֲנוּן--אֶרְךָ אֲפִים, וְרַב-חֶסֶד וָאֱמֶת. נָצַר חֶסֶד לְאֲלֹפִים, נִשָּׂא עֹן וְפָשַׁע וַחֲטָאָה; וַיִּנְקֵה, .." (ל"ד, ז')

אמר רבי יוחנן: אלמלא מקרא כתוב אי-אפשר לאמרו. מלמד שנתעטף הקב"ה כשליח-ציבור, והראה לו למשה סדר תפילה ואמר לו: כל זמן שישראל חוטאים, יעשן לפניי כסדר הזה ואני מוחל להם. (רה"ש ש"ז, ב)

ואמר האלשי"ך הקדוש זיע"א: לא נאמר "יאמרו לפניי כסדר הזה", אלא "יעשו לפניי", שכן לא באמירה בלבד תלוי הדבר, אלא בעשייה; ואם עושה אדם את מידותיו כמידותיו של הקב"ה – מה הוא רחום אף אתה רחום - עוונותיו נמחלים לו.

לע"נ אסתר מזרחי בת יחזקאל וכתון ז"ל

נלב"ע ב' טבת ה'תש"פ. ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ ר' יצחק ב"ר נסים מזרחי ז"ל

נלב"ע י"ח תשרי ה'תשס"ט. ת.נ.צ.ב.ה.